Митці пензля

Місіонер від армії Краси

Вміння бачити красу Божого світу вже саме по собі — великий дар, а здатність зберегти її на полотні чи папері, заторкнувши особливі струни душі кожного, хто побачить цю красу — дар подвійний.

Як не парадоксально, але люди чомусь і надалі купуються на промовисті імена та сенсаційні історії життя художників, а деяким узагалі байдуже з-під чиєї руки вийшов твір. Так імена сучасних художників залишаються в тіні, а тим більше, коли вони живуть і творять поруч з нами. Тож не випадково у розпал літа я завітала до родини Попель, де функціонує виставковий салон.

Коли і як у митця — художника, музиканта, поета — виявляється ота загадкова здатність творити так, ніби це — лише для тебе, ніби твої почуття він втілив у своєму творі? Таємницю, гідну вічності, вдалося розгадати ірпінцю Василю Олександровичу Попелю.

Важливо пам'ятати те, ким ти хотів стати в дитинстві

У хлопчини з самого дитинства був потяг до малювання. "Якось мати Антоніна Іванівна у довгі зимові вечори намалювала сніговика. Зими були затяжні снігові, а нам, малим, не було у що взутися, ото й сиділи вдома на печі. Мати сама не вміла малювати, але сніговик виявився такий гарний, що й нині він мені в очах стоїть, — розповідає Василь Олександрович. — Настільки мені сподобався мамин витвір, що я взявся його перемальовувати". Наполегливо працювали дитячі руки, поки сніговик не виявився точною копією неньчиного. Малого Василя почало тягнути до малювання, нічого іншого й увити собі не міг. У селі був популярним журнал "Огоньок", то спочатку з нього перемальовував май-

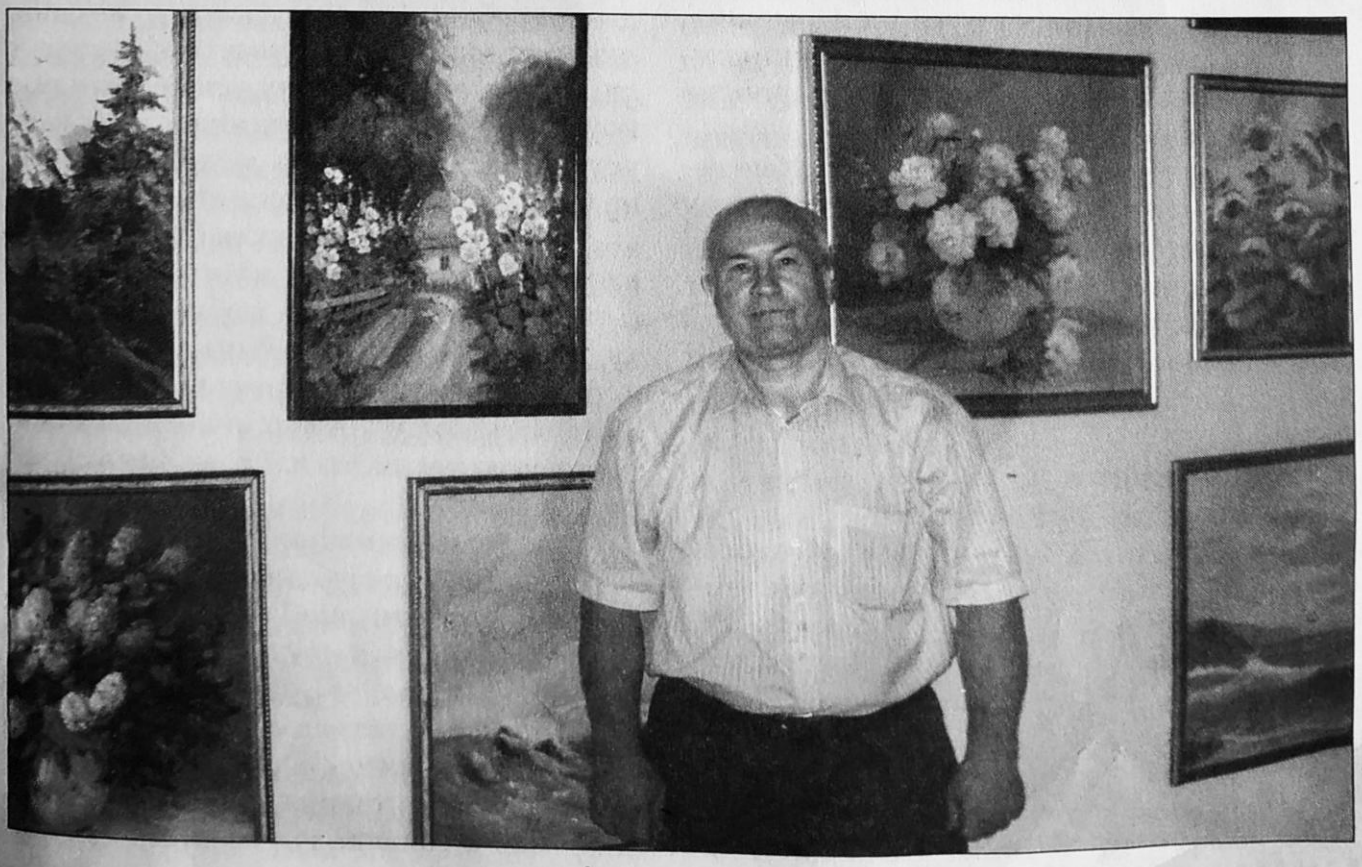

бутній художник деякі зображення. Особливо односельчани хвалили його малюнки на тему війни.

А потім, коли в селі набула розголосу космонавтика, Василь почав малювати космонавтів. Його малюнки вішали на стінах у батьківській хаті, сусіди заходили, хвалили, що він "оце так гарно намалював, зображення на папері схоже на Юрія Гагаріна чи на Валентину Терешкову, як дві краплі води". Для хлопця похвала — як бальзам на душу. Він ще більше охоти мав до малювання.

Після закінчення школи поїхав Василь Попель у Дніпропетровськ навчатися в художньому училищі. Два роки в армії пролетіли швидко, бо й там займався улюбленою справою. Згодом працював директором будинку культури в селі Торчин на Житомирщині. Оформлював різні кабінети. Юнакові така роботи була до вподоби й односельцям приносила радість та користь.

А одного разу Василь Олександрович вирішив випробувати долю: приїхав працювати на комбінат "Прогрес" на Київщину. Тут зустрів свою дружину Валентину Миколаївну. Чверть століття відпрацював на комбінаті ліпщиком-модельєром вакуумформувальних машин, художником по шпалерах, художником-оформлювачем. Своїм талантом вносив красу в людські оселі.

Як це не банально звучить, потрібно непохитно вірити в себе, не заривати талант у землю. Василь Попель завжди вірив у свої сили, знаючи, що прагне малювати, творити. Художникові здається, що для успіху в житті кожному важливо пам'ятати те, ким він хотів стати в дитинстві.

Давня мрія поволі стає реальністю

Виставковий салон родина Попелів відкрила заради того, щоб залучити земляків до мистецтва. Адже у нашому місті є чимало місць відпочинку й розваг, але немає місця, де б краса милувала око, де б відпочивала душа. Родина Попелів довго йшла до омріяної справи, щоб відкрити виставковий салон у Ірпені. Очільники міста — Володимир Данилович Скаржинський, його заступник Микола Михайлович Головкевич — сприяли будівництву приміщення для майбутнього виставкового салону.

Місце для нинішнього салону Василь Олександрович Попель намалював заступом, ніби заклавши наріжний камінь у своїй мрії. Згодом будував приміщення своїми руками.

І нині в одній залі розгорнулася виставка різножанрових картин: пейзажі, натюрморти, портрети. Одне з головних місць у творчості художника посідає пейзаж. Він пише природу в усі пори року, але частіше на картинах — весна й літо. Його пейзажі написані особливим почерком, їх неможливо сплутати з пейзажами інших художників. Написані завжди з натури, вони приваблюють своєю ліричністю.

Життя у витворах майстра

"В художника картини — це його діти, вони всі дуже мені близькі й рідні", — стверджує Василь Попель. З часом, коли людина починає малювати, вона жаліє картини, ніби то написаний великий шедевр, який подарувати — то як відірвати від себе, важко з ними розпрощатися. Нині митець не шкодує своїх картин, бо й дітей треба вміти відпускати у світ. Аби людям серце гріли. Буває так, що хоче людина купити картину, але не вистачає коштів, то Василь Олександрович іде на уступки, бо бачить, що людина знайшла на його картині відблиски своїх почуттів.

"В колишні часи можна було продати картину й купити сто кілограмів фарби, а нині — п'ять — шість тюбиків", — каже художник. — Пишу олійними фарбами, з якими приємно працювати, бо вони не змінюють колір". Академічний живопис пастозною технікою набуває життя у витворах майстра.

"Але сама техніка не має вирішального значення. Адже коли думаєш над тим, як щось зробити, щоб було не так, як у інших, — зайдеш у глухий кут, — переконаний художник. — Зусилля, спрямовані на те, щоб виділитися серед інших, забирають дуже багато енергії. Тому на кожну роботу своя техніка знаходиться тільки тоді, коли знаєш, що ти хочеш сказати й маєш ідею".

Бажання творити — це стан його душі. "Не буває такого, щоб я не хотів малювати, — розповідає Василь Попель. — Стан радості від життя майже незмінний — він постійний, рівний. Я можу в різний спосіб проводити час, але це не впливає на мій стан". Він любить життя у всіх його проявах.

Існує думка, що художником потрібно народитися. "Мистецтва малювати можна навчитися, лише треба мати великому тягу до цього, треба дуже хотіти. Мати велике терпіння. Буває по вісім годин сидиш біля однієї картини, не встаючи, і їсти не хочеться. Коли ти зловив коня Пегаса, то вже його не відпустиш", — ділиться Василь Олександрович.

За своє життя художник намалював понад дві тисячі робіт, доля більшості — невідома. У нелегкому сьогоденні — це його заробіток, праця власними руками. 75 робіт тішать око і серце жителів Італії, є роботи в Америці, в Німеччині та в інших європейських країнах. Інколи стоїть на Андріївському узвозі чи на майдані Незалежності — його роботи охоче беруть іноземні туристи.

Принцип художника: "Господь мені дає, то й треба людям давати". "Я малюю не лише задля власного задоволення, таке можна собі дозволити, якщо працюєш ще десь, але тоді з мого боку не було б повної віддачі мистецтву. Буває, що картини продаються краще, буває, що гірше, тоді доводиться економити на матеріалах, але завжди можна щось виготовити з підручних засобів", — розповідає пан Василь. — Іноді доводиться працювати на замовлення, люди люблять на картинах бузок, соняхи, чорнобривці, мальви — та й мені до вподоби малювати квіти, особливо бузок".

Краса природи приваблює художника своєю складністю. Колись Василь Попель мріяв, що буде малювати так, як відомі художники. Але тепер митець знає, що важливо мати власний почерк, а майстерності немає меж.

Людина, яка постійно творить

"Крім того, своїм успіхом я великою мірою завдячую тим, що завжди звертаюсь до професіоналів. Коли кожен займається своєю справою — все виходить", — розповідає Василь Олександрович. — Я щаслива людина. Разом з дружиною ми виховуємо трьох дітей. Багато допомагають дружина й діти.

Сорок років життя в Ірпені зріднило нас навік і в житті, і в картинах. Тут у майстра були хороші вчителі-художники — Володимир Сидорук, Яків Калацюк, з якими спілкувалися на етюдах, від яких він переймав уміння бачити світ по-особливому, особливо й передавати його на картині. "Коли не стало Якова Калацюка, мені важко було малювати, але я знав, що не маю права залишити наше ремесло", — каже Василь Олександрович.

Художник від художника відрізняється насамперед філософським поглядом на життя, тобто розумінням життя. Є люди, які дивляться на світ збоку і описують його, а є люди, які намагаються перебувати всередині, і теж про це пишуть. Перебувати всередині, так би мовити, в епіцентрі, набагато складніше. Але тільки тоді можна передати, яким світ є насправді.

Майстер своєї справи, Василь Олександрович Попель, ніколи не зупиняється на півдорозі. Разом з родиною художник впевнено йде до своєї мети, адже й працює для людей. Душа митця наповнена глибоким змістом життя, тому й творить Василь Олександрович не лише в живопису, а й в поезії, в музиці, бо пише вірші, опановує гру на баяні. важе, що якось сон наснився, ніби грає він на баяні й так гарно виходить. То чому б сну не стати реальністю, коли цього потребує душа, подумав. "Людина повинна постійно творити. Якщо ти не ростеш — то деградуєш, і за цим принципом побудовано все в природі", — каже Василь Попель.

Ось такий немов би відомий, але й не дуже, постає перед нами образ земляка-ірпінця, талановитого митця. Краса неодмінно врятує світ, і серед її творчої армії, серед тих, хто долучився до великої місії Краси — і художник Василь Попель.

Софія Квітнева